

ГРАМАТИЧНА СТРУКТУРА ОЙКОНІМІВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті розглянуто особливості граматичної структури назв населених пунктів Миколаївської області: синтаксичну, морфологічну, родову й числову форми ойконімів.

Ключові слова: ойконім, топонім, граматична структура, синтаксична форма, морфологічна форма, родова форма, числова форма.

В статье рассматриваются особенности грамматической структуры названий населенных пунктов Николаевской области: синтаксическая, морфологическая, родовая и числовая форма ойконимов.

Ключевые слова: ойконим, топоним, грамматическая структура, синтаксическая форма, морфологическая форма, родовая форма, числовая форма.

In the article deals peculiarities of grammatical structure of names of the populated points the region of Mykolaiv: syntactical, morphological, genitive, numerical forms of anthroponymies.

Key words: oikonym, toponym, grammatical structure, syntactical form, morphological form, genitive form, numerical form.

Дослідження й вивчення географічних назв має велике значення для з'ясування історії будь-якого народу, умов його життя, географічного середовища, розвитку і специфіки його мови. Українські ойконіми зазнають семантичних зрушень основ, номінативних змін об'єктів, міжмовного й міждіалектного впливів, а отже – є важливою частиною загальної мовної системи етносу й не існують ізольовано. Саме тому ойконімія є багатоплановим утворенням, що дає уявлення про мови, давні народи взагалі й розкриває умови формування української нації зокрема.

У дослідженні українського ойконімікону особливу роль відіграли історичний і топографічний чинники: фіксація назв поселень у багатьох історичних джерелах; зв'язок ойконімів із місцевими топореччями (особливості географічного ландшафту тощо). Регіональна топоніміка базується на монографічних дослідженнях Д. Г. Бучка «Походження назв населених пунктів Покуття» [3], В. В. Лободи «Топонімія Дніпро-Бузького межиріччя» [14], Я. О. Пури «Походження назв населених пунктів Ровенщини» [15], М. Л. Худаши «Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів» [19; 20], В. О. Горпинича, В. В. Лободи, Л. Т. Масенко «Власні назви й відтопонімні утворення Інгуло-Бузького межиріччя» [7], Н. М. Герети «Ойконімія північної Хмельниччини» [5], М. М. Габорака «Семантико-словотвірні типи ойконімів Прикарпаття (XII-XX ст.)» [4], В. В. Котовича «Ойконімія Опілля XII – XX ст.» [11], І. С. Гонци «Ойконімія Черкащини» [6], А. В. Лисенка «Ойконімія Полтавської

області» [13], М. М. Торчинського Ойконімія Південно-Західного Поділля [17], на етимологічному словнику-довіднику В. П. Шульгача «Ойконімія Волині» [21] тощо.

Дослідженням особливостей ойконімії Миколаївської області займалися О. А. Добровольський [9], В. В. Заболотний [10], В. В. Лобода [14] та ін. Зважаючи на те, що аналіз назв населених пунктів Миколаївської області проводився фрагментарно й був позбавлений цілісного наукового підходу, проблема комплексного розгляду ойконімії досліджуваного регіону залишається актуальною й на сьогодні.

Мета статті – проаналізувати граматичні особливості назв населених пунктів Миколаївської області (920 назв станом на 05.04.2011 р.).

Грамматична структура ойконімів є одним із актуальних і недостатньо досліджених питань в українській топоніміці. Основні праці в цій галузі належать російському мовознавству і стосуються власних назв узагалі. Так, О. В. Суперанська вивчала граматичні особливості власних імен [16]; В. І. Болотов – категорію числа власних імен та апелятивів [2]; Ю. С. Азарх – граматичні та лінгвогеографічні відмінності загальних і власних назв з омонімічними суфіксами [1]. В українському мовознавстві граматичну структуру гідронімів української мови дослідила З. Т. Франко [18], ойконімів російської мови – В. О. Горпинич [8].

Із граматичної точки зору ойконіми Миколаївщини поділяються на синтаксичні й морфологічні утворення, які можуть бути простими і складними (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість ойконімів у Миколаївській області за граматичною формою

Граматична форма	Кількість		Приклади
	Число	%	
Синтаксична (у формі синтаксичних словосполучень)	127	13,8	<i>Червона Долина</i>
Морфологічна (складні – з кількох коренів)	197	21,4	<i>Малофедорівка</i>
Морфологічна (прості – з 1-м коренем)	596	64,8	<i>Вишневе Родники</i>

До синтаксичних належать двослівні назви, побудовані за зразком синтаксичних словосполучень, наприклад: *Зелений Гай, Петрово-Солониha*. У досліджуваній області фіксується 127 ойконімів цього типу.

Отже, багатослівні структури є досить продуктивними в Миколаївській області.

В «Інверсійному словнику ойконімів України» подається 2651 складена назва, наприклад: *Волиця-Барилова* [12, с. 7], *Глушкове Друге* [12, с. 105], *Гай-за-Рудою* [12, с. 200]. Серед складених ойконімів найпоширенішими є атрибутивні форми типу: *Велика Кам'янка* [12, с. 57], *Караван-Солодкий* [12, с. 180], *Курячі Лози* [12, с. 137]. Крім двослівних типів, виділяються назви, які складаються з трьох компонентів: *Нова Кагуга Друга* [12, с. 9], *Микільське-на-Дніпрі* [12, с. 161]. Але однослівних ойконімів значно більше.

Серед ойконімів Миколаївської області однослівних форм також набагато більше, ніж двослівних. Однослівні назви бувають простими – з одним коренем (*Вишневе, Кавуни, Трудове, Мар'янівка*), і складними – з кількома коренями (*Новофедорівка, Гуляйгородок, Білоцерківка*). Найменшу частину становлять назви у формі синтаксичних словосполучень – 127 назв (13,8 % від загальної кількості). Серед них є одна назва, яка складається з трьох компонентів: *Криве Озеро Друге*. Усі інші назви цього типу – двослівні.

Отже, для ойконімії Миколаївської області характерна перевага однослівних форм над складеними назвами. Серед однослівних значно більше слів з одним коренем – 596 назв (64,8 % від загальної кількості). Щодо частиномовної належності ойконімів Миколаївщини, всі назви населених пунктів за функцією є іменниками. За формою ж вони поділяються на субстантивні й ад'єктивні лексеми. Субстантивні відмінюються як іменники (*Воля, Бакай*), ад'єктивні – зберігають ознаки прикметника (відмінюються як прикметники відповідної

групи): *Садове, Птиче*. Ойконімія Миколаївщини засвідчує кількісну перевагу іменникових ойконімів (556 назв, 70, 1%) над прикметниковими (237 назв, 29,9 %).

Переважає більшість іменникових ойконімів має суфіксальну морфемну будову (326 назв, 58,6 %): *Садове, Остапівка*. Найменшу кількість становлять безсуфіксні назви (69 лексем, 12,4 %): *Воля, Добре*.

За характером закінчень ойконіми Миколаївської області іменникового типу поділяються на такі групи:

1) чоловічі назви з нульовим закінченням після твердого приголосного (27 назв): *Миколаїв, Бугорок, Очаків*; 2) чоловічі назви із закінченням -о (9 назв): *Шевченко* (усі 9 назв); 3) жіночі назви з закінченням -а (-я) (455 назв): *Арбузинка, Кам'янка, Мигія*; 4) чоловічі назви з нульовим закінченням після м'якого приголосного та жіночі назви на м'який приголосний (13 назв): *Березань, Сланець, Жовтень*; 5) назви середнього роду на -я (14 назв): *Поділля, Засілля, Прибужжя*; 6) назви у формі множини з закінченням -и (28 назв): *Кавуни, Ставки, Трикрати*; 7) назви у формі множини з закінченням -і (9 назв): *Щербані, Копані*; 8) невідмінювані назви на -е (1 назва): *Фрунзе*.

Отже, більшість ойконімів закінчуються на -а (-я) й мають форму жіночого роду. У їх структурі виділяються суфікси -инк-, -івк-, -ївк-, -к- та ін. У чоловічих назвах із нульовим закінченням після твердого приголосного найпоширенішими є суфікси -ів(-їв), -ськ-, -ець, -ик.

Ойконіми ад'єктивного типу зберігають формальні ознаки прикметників: відмінюються за прикметниковим зразком, мають форму лише середнього роду, зберігають прикметникові суфікси й закінчення.

Розглянемо кількісну характеристику ойконімів Миколаївської області за розрядами прикметників (табл. 2).

Таблиця 2

Кількісна характеристика ойконімів за розрядами прикметників

Розряди	Кількість	%	Приклади
Присвійні	72	30,4	<i>Лоцкине</i>
Відносні	147	62	<i>Степове</i>
Якісні	18	7,6	<i>Добре</i>

Отже, із 237 ойконімів ад'єктивного типу переважають лексеми у формі відносних прикметників.

Суфіксальні типи ад'єктивних ойконімів є різноманітними (табл. 3) (відсотки вираховано від загальної кількості ойконімів прикметникового типу).

Таблиця 3

Суфіксальні типи ад'єктивних ойконімів

Типи	К-сть	%	Приклади	Типи	К-сть	%	Приклади
-ов-е	59	24,9	<i>Панкратове</i>	-ян-е	4	1,3	<i>Кам'яне</i>
-ськ-е	59	24,5	<i>Архангельське</i>	-єв-е	3	1,3	<i>Миколаєве</i>
-н-е	29	12,7	<i>Елеваторне</i>	-єн-е	3	1,3	<i>Горожєне</i>
-ин-е	20	8,4	<i>Явкіне</i>	-ок-е	2	0,8	<i>Широке</i>
-єв-е	17	7,2	<i>Коблеве</i>	-он-е	2	0,8	<i>Червоне</i>
безсуфіксні	17	7,2	<i>Веселе</i>	-єньк-е	1	0,4	<i>Красеньке</i>
-цьк-е	8	3,4	<i>Троїцьке</i>	-ич-е	1	0,4	<i>Дільниче</i>
-зьк-е	6	2,5	<i>Прибузьке</i>	-ін-е	1	0,4	<i>Мічуріне</i>
-уват-е	5	2,1	<i>Березнегувате</i>				

Отже, у складі прикметникових ойконімів області представлені 17 суфіксів, серед яких найпоширенішими є 4: -ов-, -ськ-, -н-, -ин-; помірно поширеними – 2: -ев-, -цьк-; найменш поширеними – 11: -зьк-, -уват-, -ен-, -ев- та інші.

Щодо родових форм, то ойконіми Миколаївщини належать до чоловічого, жіночого, середнього родів.

Серед них зустрічається одна незмінювана назва: *Фрунзе*.

Форму середнього роду мають ойконіми іменникового та прикметникового типу. Форму чоловічого й жіночого родів мають лише назви іменникового типу. Кожний з них характеризується своїми засобами вираження (табл. 4, 5, 6, 7).

Таблиця 4

Ойконіми у формі чоловічого роду

Утворення	К-сть	%	Приклади
1. Назви з нульовим закінченням після твердого приголосного.	27	56,2	<i>Очаків, Болеславчик</i>
2. Назви на -о.	9	18,8	<i>Шевченко</i>
3. Назви з нульовим закінченням після м'якого приголосного.	12	25	<i>Первенець, Єланець</i>
Усього:	48	100	

Отже, найчисленнішими є назви іменникового типу, які в називному відмінку однини мають нульове закінчення після твердого приголосного. У їх складі виділяються суфікси -ів (*Львів*), -ів (*Миколаїв*), -ськ (*Висунськ*), -ик (*Бобрик*), -ок (*Бугорок*). Трохи меншу кількість становлять

назви у формі чоловічого роду з нульовим закінченням після м'якого приголосного, які налічують 25 %. У них переважають назви із суфіксами -ець (*Українець, Первенець, Єланець*), -ень (*Жовтень*). Усі інші назви є безсуфіксними утвореннями.

Таблиця 5

Ойконіми у формі жіночого роду

Утворення	К-сть	%	Приклади
1. Назви на -а (-я)	455	99,8	<i>Перемога, Агрономія</i>
2. Назви на м'який приголосний	1	0,2	<i>Березань</i>
Усього:	456	100	

Отже, прикметникових назв у формі жіночого роду немає зовсім. Усі лексеми у формі жіночого роду – іменникові. Серед них майже всі закінчуються

на -а (-я) (99,8 %) і лише одна – на м'який приголосний (0,2 %). Серед цих назв найвищу продуктивність виявляють форманти -инк-а, -івк-а, -ївк-а, -к-а.

Таблиця 6

Ойконіми у формі середнього роду

Утворення	К-сть	%	Приклади
Іменникові: назви на -а, -я	15	5,6	<i>Підгір'я, Суходілля, Щорса</i>
Прикметникові: назви на -е	236	94,4	<i>Воронине, Матіасове</i>
Усього:	251		

Отже, серед назв у формі середнього роду переважають прикметникові утворення. Майже всі лексеми закінчуються на -е; найвищу продуктив-

ність виявляють форманти -ов-е (*Трудове*), -ськ-е (*Кудрявське*), -н-е (*Попільне*), -ин-е (*Варюшине*), -ев-е (*Калачеве*) та інші.

Таблиця 7

Кількісна характеристика ойконімів за родами

Рід	Кількість	%
Чоловічий	48	6,4
Жіночий	456	60,4
Середній	251	33,2

Очевидно, що в досліджуваній області переважають форми жіночого роду. Категорія роду ойконімічних назв не залежить від родової форми номенклатурних топографічних назв – місто, село, селище, хутір.

Переважає більшість ойконімів Миколаївської області утворена морфологічним і безпосередньо семантичним способом словотвору, проте помітне місце займають і складені найменування (127 назв із 920 населених пунктів). Структурно вони поділяються на 2 групи: 1) лексеми, утворені шляхом поєднання прикметника або числівника з іменником (рідше двох іменників, один із яких виконує атри-

бутивну функцію); 2) лексеми, утворені шляхом поєднання двох іменників.

Ойконімів першої групи на території Миколаївської області зафіксовано 107. У структурно-семантичному відношенні атрибутивну частину в них можна поділити на 12 груп:

1. Складені ойконіми, у яких прикметникова частина виражає колір.

Ця група становить найбільшу частину – 40 (37,4 %), серед яких 18 назв у формі чоловічого роду, 17 – у формі жіночого роду, 3 – у формі середнього роду, 2 – у формі називного відмінка

множини. Наприклад: *Червоний Став, Червона Зірка, Червоні Кошари, Зелений Гай, Біла Криниця*.

2. Складені ойконіми, прикметникова частина яких вказує на постійні (внутрішні) ознаки (16 назв (15 %)). Найбільше їх у формі чоловічого роду – 9 назв, у формі жіночого роду – 6, лише одна назва у формі середнього роду. Наприклад: *Весела Балка, Добра Криниця, Вільна Поляна*.

3. Складені ойконіми з прикметниками, що вказують на розмір, величину, віддаль, зовнішній вигляд (13 (12,2 %)). Найбільше з них уживається у формі жіночого роду (10), значно менше у формі середнього роду (2), тільки одна назва у формі називного відмінка множини і жодної назви у формі чоловічого роду. Наприклад: *Мала Врадіївка, Криве Озеро, Висока Гора, Широкі Криниці, Лиса Гора*.

4. Складені ойконіми з прикметниками, що вказують на відношення до часу, віку (11 (10,3 %)). Серед них 5 у формі чоловічого роду, 4 – жіночого роду, 1 – середнього роду. У формі називного відмінка множини знаходиться 1 лексема. Наприклад: *Новий Ставок, Старі Кошари, Весняна Квітка*.

5. Складені ойконіми, прикметникова частина яких вказує на відношення до предметів (6 (5,6 %)), зокрема, виражає відношення до ґрунту: *Кам'яний Міст, Кам'яна Балка, Піщаний Брід*.

6. Складені ойконіми, прикметникова частина яких характеризує відношення до прізвищ, імен, інших топонімів (4 назви (3,7 %)). Здебільшого вони характеризують перших поселенців щодо походження або приналежності. Наприклад: *Рацінська Дача, Романова Балка, Синюхин Брід*.

7. Складені ойконіми, прикметникова частина яких виражає дотикові властивості (4 назви (3,7 %)). Усі вони вживаються з прикметником «сухий»: *Сухий Єланець, Суха Балка*.

8. Складені ойконіми, прикметникова частина яких виражає відношення до флори (4 (3,7 %)). Серед них лексеми «виноградний» (2), «вербова» (1), «тернові» (1): *Виноградний Яр, Виноградний Сад, Вербова Балка, Тернові Поди*.

9. Ойконіми, до складу яких входить числівникове означення (4 (3,7 %)). Диференціюючою частиною у них є порядкові числівники «перша» (1), «друга»: *Петрівка Перша, Петрівка Друга, Чаусове Друге*.

Одна назва містить у собі і прикметник, що вказує на якісну ознаку, і порядковий числівник: *Криве Озеро Друге*.

10. Складені ойконіми, прикметникова частина яких виражає відношення до фауни (2 (1,9 %)). Вони мають у своєму складі прикметники «курячі» (1), «орлове» (1): *Курячі Лози, Орлове Поле*.

11. Складені ойконіми, прикметникова частина яких виражає відношення до рельєфу. Фіксується лише одна назва (0,9 %) з лексемою «степова»: *Степова Долина*.

Різноманітні щодо семантики іменники у складених ойконімічних назвах Миколаївщини. Серед них виділяється 11 назв: 1) назви, що пов'язані з рельєфом – 38 (35,5 %): *Ясна Поляна, Вільний Яр, Висока Гора, Веселий Роздол, Орлове*

Поле, Степова Долина, Новий Степ, Зелена Левада; 2) назви, пов'язані з водним рельєфом – 14 (13,1 %): *Добра Криниця, Червоний Став, Кам'яний Міст, Піщаний Брід, Криве Озеро, Широкі Криниці, Довга Пристань*; 3) назви, пов'язані з видом, способом поселення – 9 (8,4 %): *Веселий Поділ, Веселий Кут, Новий Городок, Червона Новоселівка*; 4) назви, пов'язані з рослинним покривом – 9 (8,4 %): *Зелений Гай, Весняна Квітка, Виноградний Сад, Курячі Лози*; 5) назви, пов'язані з абстрактними іменниками – 6 (5,6 %): *Добра Воля, Нове Життя, Добра Надія, Загальна Користь, Колос Добра, Пам'ять Комунарів*; 6) назви, до складу яких входять іменники – назви інших топонімів – 6 (5,6 %): *Вільне Запоріжжя, Нова Одеса, Сухий Єланець, Новий Буг, Нова Висунь*; 7) топоніми, пов'язані з іншими назвами, – 6 (5,6 %): *Велике Артакове, Мала Мечетня, Червоне Парутине, Чаусове Друге*; 8) назви, пов'язані з іменами, прізвищами – 5 (4,7 %): *Петрівка Друга, Стара Богданівка, Мала Ганнівка*; 9) ойконіми, пов'язані з назвами споруд – 3 (2,8 %): *Червоні Кошари, Старі Кошари, Зелені Кошари*; 10) назви, пов'язані з періодом радянської влади – 2 (1,9 %): *Червона Знамянка, Красне Знамя* (сюди ж можна віднести складену назву *Пам'ять Комунарів*, але іменник «комунари» вжитий у родовому відмінку); 11) назви, пов'язані з родом занять – 1 (0,9 %): *Червоний Орач*.

Серед складених назв є 8 (7,5 %) найменувань із поодинокими групами лексем типу «дача» (2), «зірка» (2), «зоря» (1), «шлях» (1), «промінь» (1), «українка» (1). Наприклад: *Світла Дача, Червона Зірка, Ясна Зоря, Новий Шлях, Червоний Промінь, Червона Українка*.

Окрему частину складених ойконімів Миколаївщини становлять назви, утворені на основі субстантивного способу поєднання назв. На території Миколаївської області нараховується 20 таких населених пунктів, назви яких пишуться через дефіс. Деривати даного типу здебільшого утворені від імен, імен і прізвищ, прізвищ і географічних назв.

Серед таких утворень переважають назви, у яких початкову частину становлять чоловічі імена (13 лексем): *Андрієво-Зорине, Федоро-Михайлівка, Михайло-Ларине, Петрово-Солониha, Володимиро-Павлівка, Івано-Кепине*.

Складених топонімів з жіночими іменами у початковій частині лише одна назва: *Матроно-Василівка*. Окремі назви у першій частині виражають інші поняття (географічні назви, прізвища, рельєф): *Києво-Олександрівське, Кашперо-Миколаївка, Водяно-Лорине*. Кінцева частина цих складених назв найчастіше виступає з суфіксами -івк-а, -івк-а (7): *Кашперо-Миколаївка, Івано-Федорівка, Матроно-Василівка, Павло-Мар'янівка*; -ин-е (4): *Андрієво-Зорине, Михайло-Ларине*; -ов-е (4): *Михайло-Жукове, Романово-Булгакове*. Поодинокі назви мають інші суфікси: -івськ-е, -ськ-е, -их-а, -уват-е: *Києво-Олександрівське, Петрово-Солониha, Кам'яно-Костувате*.

Отже, серед складених назв переважають лексеми, утворені шляхом поєднання прикметника

або числівника з іменником (рідше двох іменників, один з яких виконує атрибутивну функцію).

Щодо числових форм топонімів, то в українській топонімії та гідронімії фіксується немало лексем у формі множини. Статистика засвідчує існування плюральних гідролексем, хоча їх набагато менше, ніж сингулярних. Так із 19075 відмінюваних назв сингулярних налічується 18604, плюральних – 471 [18, с. 108]. Саме кількісне співвідношення свідчить про «периферійність» останніх. За частотністю чільне місце серед множинних назв займають річкові назви: *Барвінки, Мочарі, Студені Криниці, Широкі Луки, Явори* [18, с. 109]. Існування множинних утворень – характерне явище української топонімії. З 18588 назв населених пунктів, фіксованих «Інверсійним словником ойконімів України», 3461 ойколексема має форму множини [12]. Наприклад: *Бочкара, Губичі, Костинці, Степанці* [12, с. 161-179]; *Береги, Вироби, Дубинки, П'ятихатки, Юрки* [12, с. 134-156].

Серед ойконімів Миколаївщини переважають лексеми у формі однини (95,2 % від загальної кількості), а у формі множини – лише 4,8 %. Серед ойконімів Миколаївської області наявні 44 назви у формі множини. Із них 37 назв – однослівні (*Кавуни, Костичі, Цибульки, Трикрати, Копані, Півні, Лимани, Берізки, Половинки, Кринички, Трихати, Піски, Васильки*), 7 назв – двослівні (*Червоні Кошари, Акметські Ставки, Широкі Криниці, Курячі Лози, Старі Кошари, Зелені Кошари, Тернові Поди*).

Отже, специфічна функція загальних назв відбилася на деяких семантичних, граматичних і структурних особливостях ойконімів. Значення предметності у них реалізується у формах роду, числа й відмінка, наявністю певних лексико-граматичних груп. Сама природа ойконіма зумовлює такі його властивості, як конкретність та одиничність, що позначилося на їхній граматичній будові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Азарх Ю. С. О грамматических и лингвогеографических различиях имен нарицательных и собственных с омонимичными суффиксами / Ю. С. Азарх // Ономастика и грамматика. – М., 1981. – С. 5–29.
2. Болотов В. И. Множественное число имени собственного и аппеллятива / В. И. Болотов // Имя нарицательное и собственное. – М., 1978. – С. 93–106.
3. Бучко Д. Г. Походження назв населених пунктів Покуття / Д. Г. Бучко. – Львів, 1990. – 143 с.
4. Габорах М. М. Семантико-словотвірні типи ойконімів Прикарпаття (XII–XX ст.) : дис. ... канд. філол. наук / М. М. Габорах. – Івано-Франківськ, 1999. – 290 с.
5. Герета Н. М. Ойконімія північної Хмельниччини : автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / Н. М. Герета. – К., 2004. – 20 с.
6. Гонца І. С. Ойконімія Черкащини : автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / І. С. Гонца – К., 2006. – 18 с.
7. Горпинич В. О. Власні назви і відтопонімії утворення Інгуло-Бузького межиріччя / В. О. Горпинич, В. В. Лобода, Л. Т. Масенко. – К., 1977. – 192 с.
8. Горпинич В. О. Нариси з контрактивної топонімії (новгородсько-рязансько-українські паралелі) / В. О. Горпинич // Ономастика і апеллятиви. – Вип. 19. – Дніпропетровськ : Пороги, 2004. – 180 с.
9. Добровольський О. А. Кризь тисячоліття. Історія Миколаївщини в топонімах / О. А. Добровольський. – Миколаїв : Можливості Кіммерії, 1998. – 144 с.
10. Заболотний В. В. Миколаївська область : словник-довідник / В. В. Заболотний, Ф. М. Лісецький, А. Є. Молодецький. – 1994. – 160 с.
11. Котович В. В. Ойконімія Опілля XII–XX ст. : автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / В. В. Котович. – Івано-Франківськ, 2000. – 20 с.
12. Крижанівська О. І. Інверсійний словник ойконімів України / О. І. Крижанівська ; [відп. ред. В. О. Горпинич]. – Кіровоград, 2001. – 218 с.
13. Лисенко А. В. Ойконімія Полтавської області : автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / А. В. Лисенко. – Чернівці, 2007. – 20 с.
14. Лобода В. В. Топонімія Дніпро-Бузького межиріччя / В. В. Лобода. – К. : Вища школа, 1976.
15. Пура Я. О. Походження назв населених пунктів Ровенщини / Я. О. Пура. – Львів, 1990. – 143 с.
16. Суперанская А. В. Структура имени собственного. Фонология и морфология / А. В. Суперанская. – М. : Наука, 1969. – 207 с.
17. Торчинський М. М. Ойконімія Південно-Західного Поділля : автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. істор. наук : 10.02.02 / М. М. Торчинський. – Чернівці, 1996. – 24 с.
18. Франко З. Т. Граматична будова українських гідронімів / З. Т. Франко. – К. : Наукова думка, 1979. – 184 с.
19. Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (утворення від відапеллятивних антропонімів). НАН України, інститут народознавства. – Л., 2004. – 536 с.
20. Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (утворення від слов'янських відкомпонитних скорочених особових власних імен) / М. Л. Худаш. – К., 1995. – 362 с.
21. Шульгач В. П. Ойконімія Волині : етимологічний словник-довідник / В. П. Шульгач. – К. : Київ, 2001. – 189 с.

© Корнієнко І. А., 2013

Дата надходження статті до редколегії 05.04.2013 р.

КОРНІЄНКО Ірина Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та лінгводидактики Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, м. Миколаїв.

Коло наукових інтересів: ономастика, словотвір, морфологія сучасної української мови.